

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001552

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грищенко Катерина Володимирівна

2. Kateryna V. Hryshchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2955-5088

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 15-06-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державне некомерційне підприємство "Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин Міністерства охорони здоров'я України"

Код за ЄДРПОУ: 22863747

Місцезнаходження: Кловський узвіз, Київ, 01021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13557

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин Міністерства охорони здоров'я України"

Код за ЄДРПОУ: 22863747

Місцезнаходження: Кловський узвіз, Київ, 01021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.37, 76.29.37.11

Тема дисертації:

1. Предиктори багатофокусності уражень щитоподібної залози у дітей та підлітків
2. Predictors of multifocal thyroid lesions in children and adolescents

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена проблемі доопераційної діагностики багатофокусного папілярного раку щитоподібної залози (ПРЩЗ) у дітей та підлітків, визначенню предикторів багатофокусності ПРЩЗ, створенню прогностичної моделі визначення ризику багатофокусності ПРЩЗ для підвищення якості діагностичного процесу. Мета дослідження: пошук та оцінка предикторів багатофокусності ПРЩЗ у дітей та підлітків на доопераційному етапі. Для досягнення поставленої мети вирішувалися наступні завдання: 1. Оцінити дані доопераційного ультразвукового дослідження (УЗД) шиї, та результати тонкоголкової аспіраційної пункційної біопсії (ТАПБ) утворів щитоподібної залози (ЩЗ), виявити ознаки, які можуть підвищувати ризик багатофокусності ПРЩЗ у пацієнтів дитячого та підліткового віку. 2. Визначити можливості УЗД ЩЗ у виявленні багатофокусності ПРЩЗ серед пацієнтів дитячого та підліткового віку 3.

Оцінити вплив доопераційних клінічних факторів: віку, статі, даних антропометрії, обтяженої спадковості за ПРЩЗ, опромінення в анамнезі, наявності супутньої патології, рівнів тиреотропного гормону (ТТГ), антитіл до тиреоїдної пероксидази (АТРО), антитіл до тиреоглобуліну (АТТГ) на ризик багатофокусного ПРЩЗ у пацієнтів дитячого та підліткового віку. 4. Визначити відмінності характеристик післяопераційного патогістологічного дослідження при багатофокусному та монофокусному ПРЩЗ у пацієнтів дитячого та підліткового віку. 5. Розробити математичну модель прогнозування ризику багатофокусності ПРЩЗ на основі виявлених доопераційних предикторів. Для вирішення мети та завдань дослідження було здійснено ретроспективне моноцентрове дослідження на базі ДНП «Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України». Опрацьовано дані 137 пацієнтів з ПРЩЗ віком до 18 років, які були прооперовані в Центрі з 2005 по 2025 рр. Розподіл пацієнтів на групи проведено за даними патогістологічного дослідження: 39 пацієнтів мали багатофокусний ПРЩЗ (основна група), 98 пацієнтів мали монофокусний ПРЩЗ (контрольна група). Для визначення потенційних предикторів багатофокусності ПРЩЗ проводили аналіз даних: доопераційного УЗД шиї, ТАПБ, лабораторних показників, анамнезу пацієнта, а також доопераційної антропометрії пацієнтів. Серед показників, які мали суттєві відмінності між групами ($p < 0,05$) використовуючи поєднання методів інтелектуального аналізу даних Data Mining та логістичної регресії обрано наступні сонографічні предиктори: неоднорідність паренхіми ЩЗ за рахунок гіпоехогенних ділянок, двобічний багатовузловий зоб (БВЗ), двобічний БВЗ з розташуванням по одному вузлу в кожній частці, наявність додаткового контрлатерального вузла з підозрілими ознаками, наявність додаткового іпсилатерального вузла з підозрілими ознаками. Розроблено скорингову модель ризику багатофокусності ПРЩЗ на основі вказаних доопераційних предикторів. Виявлено, що чутливість УЗД у виявленні багатофокусності є низькою – 0,256 (ДІ 0,130; 0,421), але специфічність була високою – 0,959 (0,899; 0,989) при середніх рівнях прогностичної цінності позитивного (PPV) 0,714 (0,455; 0,882), так і негативного результатів (NPV) – 0,764 (0,729; 0,797). Результати дослідження показали, що більшість доопераційних чинників, які були вивчені, не мали суттєвого прогностичного значення для визначення ризику багатофокусності ПРЩЗ за виключенням наступних УЗ-ознак: неоднорідність паренхіми ЩЗ за рахунок гіпоехогенних ділянок, двобічний багатовузловий зоб (БВЗ), БВЗ з розташуванням по одному вузлу в кожній частці, наявність додаткового контрлатерального вузла з підозрілими ознаками, наявність додаткового іпсилатерального вузла з підозрілими ознаками. Сукупність цих предикторів були використані у розробленій скоринговій моделі прогнозування ризику багатофокусності ПРЩЗ у дітей та підлітків, яка продемонструвала задовільну дискримінаційну здатність ($AUC = 0,737$) Використання розробленої скорингової моделі покращить точність передопераційного оцінювання ризику наявності додаткових вузлів ПРЩЗ у дітей та підлітків. Отримані дані допоможуть у плануванні тактики оперативного втручання, зокрема відмову від виконання органозберігаючих операцій, за наявності факторів високого ризику МФ ПРЩЗ.

2. The dissertation focuses on the preoperative diagnosis of multifocal papillary thyroid carcinoma (PTC) in children and adolescents, the identification of predictors of PTC multifocality, and the development of a prognostic model for estimating the risk of multifocal disease in order to improve the diagnostic process. Aim of the study: to identify and assess preoperative predictors of PTC multifocality in children and adolescents. To achieve this aim, the following objectives were defined: 1. To analyze preoperative neck ultrasonography (US) findings and the results of thyroid fine-needle aspiration biopsy (FNAB), and to identify features that may be associated with an increased risk of PTC multifocality in pediatric and adolescent patients. 2. To assess the diagnostic performance of thyroid US in detecting PTC multifocality in pediatric and adolescent patients. 3. To evaluate the association between preoperative clinical factors— including age, sex, anthropometric parameters, family history of PTC, previous radiation exposure, comorbidities, and serum levels of thyroid-stimulating hormone (TSH), thyroid peroxidase antibodies (TPOAb), and thyroglobulin antibodies (TgAb)—and the risk of multifocal PTC in pediatric and adolescent patients. 4. To determine the postoperative histopathological characteristics of multifocal and unifocal PTC in pediatric and adolescent patients. 5. To develop a mathematical model for predicting the risk of PTC multifocality based on the identified preoperative predictors. A retrospective single-center study was conducted at the State Non-Profit Enterprise “Ukrainian Scientific and Practical Center

for Endocrine Surgery, Transplantation of Endocrine Organs and Tissues of the Ministry of Health of Ukraine”. The study included data from 137 patients younger than 18 years of age with PTC who underwent surgery at the Center between 2005 and 2025. Patients were divided into groups according to histopathological findings: 39 patients had multifocal PTC and formed the study group, while 98 patients had unifocal PTC and formed the control group. Potential predictors of PTC multifocality were evaluated using preoperative neck US findings, FNAB results, laboratory parameters, patient history, and preoperative anthropometric data. Among variables that differed significantly between groups ($p < 0.05$), a combination of data-mining methods and logistic regression was used to identify the following sonographic predictors: heterogeneous thyroid parenchyma due to hypoechoic areas; bilateral multinodular goiter (MNG); MNG with one nodule in each thyroid lobe; additional contralateral nodule with suspicious features; and additional ipsilateral nodule with suspicious features. On the basis of these preoperative predictors, a mathematical model for estimating the risk of PTC multifocality was developed. The sensitivity of US for detecting multifocality was low—0.256 (95% CI, 0.130–0.421)—whereas specificity was high: 0.959 (95% CI, 0.899–0.989). The predictive values were moderate: the positive predictive value (PPV) was 0.714 (95% CI, 0.455–0.882), and the negative predictive value (NPV) was 0.764 (95% CI, 0.729–0.797). The results indicate that most of the preoperative factors analyzed did not have substantial prognostic value for estimating the risk of PTC multifocality. The exceptions were the following US features: heterogeneous thyroid parenchyma due to hypoechoic areas; bilateral MNG; MNG with one nodule in each thyroid lobe; additional contralateral nodule with suspicious features; and additional ipsilateral nodule with suspicious features. The combined use of these predictors formed the basis of the scoring model for estimating the risk of PTC multifocality. The proposed scoring model may improve the accuracy of preoperative risk assessment for additional PTC foci in children and adolescents. The findings may support surgical decision-making, particularly by helping to avoid thyroidpreserving procedures in patients with high-risk factors for multifocal papillary thyroid carcinoma.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Товкай О, Паламарчук В, Грищенко К, Зелінська Н, Юзвенко Т, Комісаренко Ю. Мультифокальний папілярний рак щитоподібної залози у дітей і дорослих. Clin Endocrinol Endocr Surg (Ukraine) (2022) № 3 , с.47-67, e- ISSN: 2519-2582, p- ISSN: 1818-1384
- Грищенко К, Товкай О, Юзвенко Т, Белемєць Н, Куц В, Войтенко В. Анамнестичні й антропометричні особливості дітей та підлітків із різними варіантами папілярного раку щитоподібної залози. Clin Endocrinol Endocr Surg (Ukraine) (2024) № 4 , с.44-50, e- ISSN: 2519-2582, p- ISSN: 1818-1384
- Товкай О, Комісаренко Ю, Грищенко К, Куц В, Паламарчук В, Козачук Є, Белемєць Н, Войтенко В. Періопераційна діагностика різних варіантів папілярного раку щитоподібної залози в дітей та підлітків: 15-річний досвід Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України Clin Endocrinol Endocr Surg (Ukraine) (2025) № 1 , с.5-12, e- ISSN: 2519-2582, p- ISSN: 1818-1384
- Грищенко К. Порівняння результатів післяопераційного патогістологічного дослідження при папілярних карциномах щитоподібної залози з різною кількістю вогнищ у дітей і підлітків. Clin Endocrinol Endocr Surg (Ukraine) 2025 (4),с.61-68, e- ISSN: 2519-2582, p- ISSN: 1818-1384

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Товкай Олександр Андрійович

2. Oleksandr A. Tovkai

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин Міністерства охорони здоров'я України"

Код за ЄДРПОУ: 22863747

Місцезнаходження: Кловський узвіз, Київ, 01021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комісаренко Юлія Ігорівна

2. Yuliia I. Komisarenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9912-4879

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Андрій Євгенович
2. Andrey Kovalenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0326-6421

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Урбанович Аліна Мечиславівна
2. Alina M. Urbanovych

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3676-7345

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Земсков Сергій Володимирович
2. Sergii V. Zemskov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5039-1324

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тарасенко Максим Васильович

2. Maksym V. Tarasenko

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.19

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4991-9910

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Науменко Олександр Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Науменко Олександр Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна